

Podstawowe dane osobowe recenzenta

Prof.dr hab. Waldemar Tamowski
 Dziedzina, sztuki muzyczne
 Dyscyplina, instrumentalistyka
 Akademia Muzyczna Katowice

Akademia Muzyczna w Krakowie
 Dziekan Wydziału Instrumentalnego
 wpłynęło dnia ..2019..03..0..601
 nr .....
 mgr. Małgorzata Krowicka

Katowice, dnia 01.03.2019.

Recenzja pracy doktorskiej pana mgr Janusza Widzyka**Zleceniodawca recenzji**

Akademia Muzyczna w Krakowie, Wydział Instrumentalny pismo z dnia 21 stycznia 2019 r., zlecenie zostało podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2)

Dotyczy

- Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 21 stycznia 2019 roku w sprawie wyznaczenia mojej osoby recenzentem w/w przewodu.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie pisma z dnia 19 lutego 2019 roku, informującego o wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pana **mgr Janusza Widzyka pt.: „ Zagadnienia techniczne i środki stylistyczne w następujących utworach Giovanniego Bottesiniego: Koncert kontrabasowy h-moll, Elegia nr 1, D-dur,Fantazja „La Sonnambula”, Tarantella”**, została dołączona następująca dokumentacja:

- uchwała o wyznaczeniu recenzentem pracy doktorskiej mej osoby
- protokół komisji skrutacyjnej z przeprowadzonego głosowania
- lista obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka do minimum kadrowego
- 1 egz. pracy doktorskiej wraz z dokumentacją

Wyniki głosowania w dniu 22 stycznia 2019 roku dotyczące wyznaczenia recenzentem mojej osoby

Lista uprawnionych członków Rady	23
Obecnych uprawnionych członków Rady	16
Oddano głosów ważnych	16
Za wyznaczeniem recenzenta	16
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Janusz Widzyk urodził się 18 czerwca 1973 roku w Żywcu. W 1997 roku ukończył z wynikiem celującym studia w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie prof. Czesława Ząbka i przez kolejny rok kontynuował studia w Hochschule für Musik Köln pod kierunkiem prof. V-P Schüßlera. W latach 1992-1997 studiował również w European Mozart Academy Kraków w klasach prof. Borisa Pergamenschikowa, Heidi Litschauera i Xenia Jankovica. W 1998 roku zostaje laureatem I nagrody na Międzynarodowy Konkursie Kontrabasowym CIEM w Genewie. W latach 1997-2000 jest 1-solo kontrabasistą w Orkiestrze Beethovenhalle w Bonn, w kolejnych dwóch na tym samym stanowisku w NDR Sinfonieorchester w Hamburgu.

Od 2001 roku jest kontrabasistą Filharmoników Berlińskich.

W latach 2013-2014 był profesorem w Akademii Muzycznej w Kolonii, a od 2015 roku jest pedagogiem w klasie kontrabasu w Akademii Muzycznej „Hanns Eisler” w Berlinie.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Janusza Widzyka pod tytułem „**Zagadnienia techniczne i środki stylistyczne w następujących utworach Giovanniego Bottesiniego: Koncert kontrabasowy h-moll, Elegia nr 1, D-dur, Fantazja „La Sonnambula”, Tarantella**” składa się z dzieła artystycznego umieszczonego na płycie CD oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem. Dzieło artystyczne zawiera nagranie czterech utworów muzyki XIX wieku Giovanniego Bottesiniego w kolejności wymienionej w tytule pracy.

Śledząc działalność koncertową doktoranta w latach 2002-2016 można dojść do wniosku, że obok muzyki kameralnej utwory włoskiego mistrza kontrabasu i wybitnego kompozytora Giovanniego Bottesiniego stanowią główny repertuar solowy. W szczególności w programach koncertów pojawiają się te z płyty CD. W literaturze kontrabasowej kompozycje Bottesiniego zajmują czołowe miejsce ze względu na bogactwo repertuarowe i wykonawcze.

Dobór utworów przez pana Widzyka prezentuje przekrojowo twórczość kompozytora pozwalając zapoznać zainteresowanych z czterema formami kreacji artystycznej, tak charakterystycznej w twórczości Bottesiniego.

Cykliczna forma Koncertu h-moll dała możliwość wykonawcy na przestawienie różnicy w charakterze i nastrojach w każdej z trzech części utworu. Pewną burzliwość w ekspresji pierwszej części doktorant wyraża w umiarkowanym tempie, bardzo słusznie starając się wykazać bogactwo długich, pełnych napięć kantylenowych fraz. Mając wszechstronną wiedzę o kompozytorze wykonawca w kolejnych wykonaniach podąża za duchem bel canto, jaki towarzyszył twórcy w całym jego artystycznym życiu. Można postawić tezę, że artysta Widzyk podporządkowuje problemy techniczne wartościom nadrzędnym, kreując wartość muzyczną oprawioną właściwą stylistyką wypowiedzi. W części drugiej koncertu słyszymy śpiewną pieśń w trzech odsłonach ABA1 z umiejętnie zbudowaną kulminacją w środkowej części i rozładowaniem napięć przy powrocie A1.

W trzeciej części wykonawca świadomie wybiera niezbyt żywe tempo, by wykazać taneczny charakter finału. Ze względu na liczne przykłady niewłaściwego interpretowania jej w sposób techniczny, jaki może wynikać z pobieżnego odczytania tekstu, takie podejście jest godne uznania.

Drugi utwór - jak podpowiada sam tytuł – utrzymany w elegijnym charakterze i taki też nastrój odbieramy słuchając nagrania. Refleksyjne, pełne spokoju prowadzenie narracji nawet w punktach kulminacyjnych nie zakłóca pewnej zadumy.

Kolejna propozycja to Fantazja na tematy z opery „La Sonnambula” Vincenzo Belliniego, jednego – obok Verdiego i Donizettiego - najbardziej ulubionego twórcy tego gatunku.

Doktorant – jak wspomina w dziele opisowym swojej pracy – zapoznał się z librettem opery, aby lepiej zrozumieć i wykonać treści w niej zawarte. Dzięki tak wykonanej pracy mamy możliwość usłyszenia cytatów tematów z opery Belliniego oprawionych przez Bottesiniego w wątki wariacyjno-fantazyjne we właściwych proporcjach agogicznych i dynamicznych, przedstawionych z odpowiednią śpiewnością.

Ostatnią propozycją jest Tarantella, w literaturze kontrabasowej uznawany za utwór wirtuozowski. Często określenie to implikuje wśród wykonawców nadrzędną potrzebę wykonywania kompozycji w nadmiernie szybkim tempie w celu osiągnięcia efektu brawury, popisowego błysku.

Tymczasem tarantella jest popularnym włoskim tańcem i taką nadrzędność wykonawczą przyjął wykonawca na nagraniu. Podporządkował popisowe kadencje i błyskotliwe przebiegi pasażowe tanecznemu charakterowi tematu, a w środkowej części uraczył nas pełną uroku kantyleną.

Część opisowa dzieła artystycznego składa się z trzech rozdziałów i bibliografii.

Rozdział pierwszy zajmujący niemalże połowę objętości pracy to niezmiernie wszechstronnie i dogłębnie przedstawiona sylwetka Giovanniego Bottesiniego we wszystkich aspektach jego życia. Doktorant wykonał ogromną pracę docierając do wszelkich dostępnych źródeł – państwowych

i prywatnych zbiorów, by móc prześledzić życie prywatne i działalność artystyczną Bottesiniego na wielu polach miesiąc po miesiącu, rok po roku. Jest to prawdziwa skarbnica wiedzy o najbardziej popularnym twórcy utworów kontrabasowych oprawiona dodatkowo w unikatowe fotografie, cytaty recenzji koncertów i kopie korespondencji. Po tej lekturze można tylko lepiej, z większym zrozumieniem i w szerszym spectrum podchodzić do kolejnych dzieł włoskiego mistrza.

W rozdziale drugim autor przedstawia analizę zagadnień techniczno-stylistycznych w wybranych utworach. W warstwie technicznej przedstawia pewne sugestie dotyczące aplikatury, sposobów posługiwania się łukami i rodzajem smyczkowania, które mają na celu bardziej sprawne opanowanie pewnych fragmentów gry, bądź lepsze przedstawienie intencji kompozytora. A wszystkie te uwagi wynikają z wnikliwej analizy porównawczej niejednokrotnie kilku wersji danej kompozycji w zestawieniu z najczęściej cytowanymi dwoma wydawnictwami.

Stylistyka twórczości Bottesiniego jest szczególną wartością dla doktoranta, której podporządkowuje aspekty techniczno - agogiczne. Jak sam wielokrotnie konkluduje w dziele opisowym, twórczość kompozytora wywodzi się z włoskiego bel canto, tak też analizuje stylistykę wykonawczą prezentowanych utworów. Drogowskazami na tej drodze jest też bogata i wszechstronna wiedza autora o twórcy, jego życiu i artystycznych dokonaniach.

W rozdziale trzecim doktorant wykazuje nowatorstwo Bottesiniego w podejściu i traktowaniu kontrabas, jako instrumentu solowego. Podkreśla szczególne umiejętności instrumentalne mistrza i jego olbrzymie zasługi w rozpropagowaniu tego instrumentu i wyniesieniu go na estrady świata w roli instrumentu solowego.

Bibliografia zawiera bogaty wykaz wydawnictw książkowych o kompozytorze, wykaz wydawnictw nutowych i manuskryptów wybranych utworów.

Konkluzja

Pan Janusz Widzyk jest dojrzałym i doświadczonym artystą. Można tak twierdzić po prześledzeniu jego działalności artystycznej, jak również słuchając utworów utrwalonych na płycie.

Kreacja artystyczna utworów świadczy również o wrażliwości wykonawcy na jakość dźwięku obdarzonego bogactwem alikwotów, właściwą ekspresją i czystością brzmienia. Wspominana przez autora recenzji troska o stylistykę wypowiedzi jest również nadrzędnym celem wykonawczym. Artystę cechuje ponadto swoboda i łatwość techniczna, co przy kontrabasie zasługuje na wielkie uznanie i podziw.

Choć doktorant ma dopiero kilkuletnie doświadczenie pedagogiczne, to jestem przekonany, że wszechstronna działalność artystyczna łącząca grę w znakomitej Berliner Philharmoniker, z działalnością koncertową kameralną i solową, oraz badawcze podejście do faktów historycznych stworzy sylwetkę wartościowego, wszechstronnego pedagoga z korzyścią na przyszłych pokoleniach kontrabastów.

Stwierdzam, że doktorant wykazał głęboką wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie swojej dyscypliny. Praca doktorska pana mgr Janusza Widzyka spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Pracę doktorską przyjmuję.**

Prof. dr hab. Waldemar Tamowski
Akademia Muzyczna w Katowicach

